

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 21. oktobra 2024. godine
Ref. br: RK 2563/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI149/23

Podnosilac

Nazmi Rexhepi

Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova Ac.br. 9394/2021, od 9. marta 2023. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev je podneo Nazmi Rexhepi (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Opštini Gnjilane.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja [Ac.br. 9394/2021], od 9. marta 2023. godine, Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) u vezi sa rešenjem [CP.br. 388/21] od 8. oktobra 2021. godine Osnovnog suda u Gnjilanu, Opšti departman, Civilno odeljenje (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva traži ocenu ustavnosti rešenja Apelacionog suda [Ac.br. 9394/2021], od 9. marta 2023. godine.

Pravni osnov

4. Zahtev se zasniva na stavovima 1. i 7., člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon), kao i na pravilu 25. [Podnošenje zahteva i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo, br. 01/2023 (u daljem tekstu: Pravilnik o radu).
5. Dana 7. jula 2023. godine Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo Br. 01/2023 objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15 (petnaest) dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, tokom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gorepomenutog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu Br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2018, nastaviće da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred ustavnim sudom

6. Dana 6. jula 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 13. jula 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [Br. GJR. KI149/23] imenovala sudiju Selvete Gërzhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i odlukom [Br. KSH. KI149/23] Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani predsedavajuća, Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 14. jula 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o upisu zahteva. Istog dana kopija zahteva je poslata Apelacionom sudu.
9. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo i tom prilikom otpočeo svoj mandat u Sudu.
10. Dana 11. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Iz spisa predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u DP „Čelik“ (Čeliku) u Gnjilanu kao radnik na održavanju sa nefiksnom platom, koja je određivana na osnovu cene rada i drugih elemenata i zavisila je od realizacije fizičkog obima proizvodnje.

12. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je podneo tužbu za naknadu neisplaćenih plata pred Opštinskim sudom, za period od novembra 2004. do novembra 2005. godine.
13. Dana 09. marta 2006. godine Opštinski sud je doneo rešenje o objedinjavanju predmeta od broja C.br. 90/06 do C.br. 198/06, C. br. 207/06 i C.br. 225/06, uključujući tužbu podnosioca zahteva, jer je utvrdio da je u svim ovim pravno-građanskim sporovima protivnik tužilaca i predmet spora isti.
14. Dana 11. aprila 2006. godine, Opštinski sud je presudom [C.nr. 90/06 do C.br.198/06, C.br.207/06 i C.br. 22/06] odlučujući u gore navedenim objedinjenim predmetima, između ostalog, i po tužbi podnosioca za naknadu neisplaćenih plata, prinudio DP „Čeliku“ u Gnjilanu da isplati podnosiocu zahteva iznos od 1.415,20 evra (hiljadu četiri stotine petnaest evra i dvadeset centi), koje je stekao od obavljenog posla za mesece: novembar i decembar 2004. i mesece: januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, oktobar do 25. novembra 2005. godine, sa kamatom u iznosu od 4,5% (četiri zarez pet odsto) na godišnjem nivou, od dana podnošenja tužbe do konačne isplate, kao i da mu uplati iznos od 410,20€ (četiri stotine deset evra i dvadeset centi), na ime obaveznih doprinosa za finansiranje penzione štednje od 1. avgusta 2002. do 25. novembra 2005. godine u Kosovskom fondu za penzijske štednje.
15. Dana 23. jula 2021. godine, podnosilac zahteva je u svojstvu poverioca, podneo zahtev za izvršenje obaveze KAP-a u Gnjilanu, koja je bila u svojstvu zastupnika dužnika JP „Čeliku“ u Gnjilanu, radi naknade neisplaćenih plata na ime ličnih primanja, pošto je prema presudi [C.br. 90/06 do C.nr.198/06, C.nr.207/06 i C.nr.225/06] Opštinskog suda, za poslove obavljene u DP „Čeliku“ u Gnjilanu od novembra 2004. do novembra 2005. godine, trebalo da se izvrši isplata u iznosima navedenim u gorepomenutoj presudi, ali je dužnik na ime ličnih primanja isplatio samo iznos od 1.415,20 € (hiljadu četiri stotine petnaest evra i dvadeset centi), dok kamatu od 4,5 % (četiri zarez pet odsto) nije uplatio od novembra 2004. do novembra 2005. godine, a u maju 2021. godine uplaćen je deo penzionog osiguranja i to od 152,62 evra (sto pedeset dva evra i šezdeset dva centa), ali razlika od 258 € (dvesta pedeset osam evra) nije uplaćena. Podnosilac zahteva je kao dokaz priložio dokumentaciju za izvršene usluge u Novoj Ljubljanskoj banci (u daljem tekstu: NLB banka), dok je za iznos uplaćen penzionom fondu predočio izveštaj penzionog fonda izdat 16. juna 2021. godine. Prema mišljenju podnosioca zahteva, dužnik mu je dugovao vrednost stečenu od procentualne kamate i razliku od neplaćanja penzionog osiguranja, pa je tražio da mu se isplati razlika u iznosu od 258 (dvesta pedeset i osam evra), procentualna razlika od 4,5% (četiri zarez pet odsto) na iznos isplaćenog prihoda u iznosu od 1.415,20 (hiljadu četiri stotine petnaest evra i dvadeset centi) do dana isplate.
16. Dana 25. avgusta 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo predlog za izvršenje Osnovnom sudu na osnovu presude Opštinskog suda [C.nr.90/06 do C.br.198/06.C.br.207/06 i C.br. 225/06] od 11. aprila 2006. godine za deo koji nije izvršio dužnik, kamatu i preostali deo penzionog osiguranja.
17. U izvršnom postupku, Osnovni sud je 10. septembra 2021. godine doneo nalog o izvršenju [CP.Br. 388/21] o izvršenju preostalog dela presude Opštinskog suda [C.br.90/06 do C.br.198/06.C.br.207/06 i C.br.225/06], od 11. aprila 2006. godine, po predlogu za izvršenje podnosioca zahteva, koji je podnet 25.08.2021. godine.
18. Dana 4. oktobra 2021. godine, KAP je podnela žalbu na izvršni nalog Osnovnog suda [CP.Br. 388/21], od 10. septembra 2021. godine.

19. Dana 8. oktobra 2021. godine Osnovni sud je rešenjem [CP br. 388/21] odobrio kao osnovan prigovor od 4. oktobra 2021. godine, koji je podneo dužnik i poništio je izvršni nalog [CP.Br. 388/21], od 10. septembra 2021. godine.
20. Dana 13. oktobra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda [CP.br. 388/21], od 8. oktobra 2021. godine, kojim je odobren prigovor dužnika i stavljen je van snage izvršni nalog [CP.br. 388/21] od 10. septembra 2021. godine kao neosnovan, pobijajući u celini rešenje o kojem je reč, zbog svih zakonskih osnova, s predlogom da se isto rešenje poništi i potvrdi izvršni nalog ili da se stvar vrati na ponovno odlučivanje.
21. Iz spisa predmeta proizilazi da KAP nije dostavila odgovor na žalbu koju je podnosilac zahteva podneo protiv rešenja Osnovnog suda [CP.br. 388/21] od 08. oktobra 2021. godine u vezi s prigovorom dužnika protiv izvršnog naloga [CO.br. 388/21], od 10. septembra 2021. godine.
22. Dana 3. oktobra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo Apelacionom sudu zahtev za dopunu/ažuriranje, u vezi sa donošenjem odluke po žalbi koja je podneta protiv rešenja Osnovnog suda [CP.br. 388/21] od 08. oktobra 2021. godine.
23. Dana 9. marta 2023. godine, Apelacioni sud je rešenjem [Ac.Br. 9394/21] odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva u vezi sa rešenjem Osnovnog suda [CP.br. 388/21] od 8. oktobra 2021. godine, i potvrdio je poslednje pomenuto, iz razloga što je prema stavu 1., člana 261. (Potraživanja utvrđena pred sudom ili drugim nadležnim organima) Zakona br. 04/L-077 o obligacionim odnosima (u daljem tekstu: ZOO) u vezi sa članom 379. (bez naslova) Zakona o obligacionim odnosima iz 1978. godine, pravo podnosioca zahteva na izvršenje presude Opštinskog suda [C.nr. 90/06 do C.br.198/06, C.br.207/06 i C.br. 22/06], od 11. aprila 2006. godine, zastareva jer je protekao zakonski rok od 10 (deset) godina od dana pravnosnažnosti i izvršnosti sudske odluke o kojoj je reč, odnosno 02. maja 2006. godine.
24. Dana 15. maja 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo Kancelariji glavnog državnog tužioca predlog za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti, u vezi sa rešenjem Apelacionog suda [Ac.br. 9394/21] od 9. marta 2023. godine.
25. Dana 29. maja 2023. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca putem obaveštenja [KMLC.br. 61/2023] obavestila je podnosioca zahteva da u njegovom predmetu nije našao pravni osnov za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti, uz obrazloženje da nisu ispunjeni uslovi propisani tačkama a i b stava 1., člana 247. Zakona br. 03/L-003 parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP), kao i da je materijalno pravo primenjeno na pravi način kada je konstatovano da pravo podnosioca zahteva da izvrši presudu Opštinskog suda [C.br. 90/06 do C.br.198/06, C.br.207/06 i C.br. 22/06], od 11. aprila 2006. godine, zastarelo.

Navodi podnosioca zahteva

26. Podnosilac zahteva nije tačno pojasnio koja osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom Republike Kosovo navodi da su mu povređena osporenim rešenjem. S tim u vezi, on samo naglašava da su mu sudske odluke, u njegovom slučaju uskratile njegovo pravo, odnosno da: *„Ove odluke ne utiču samo na mene, nas je 150 radnika čija su prava povređena nesprovođenjem zakona, zaobilaženjem i favoriziranjem*

Relevantne zakonske odredbe

ZAKON BR. 04/L-077 O OBLIGACIJSKIM ODNOSIMA [objavljeno u Službenom listu 19. juna 2012. godine]

Član 361.

(Potraživanja utvrđena pred sudom ili drugim nadležnim organima)

„1. Sva potraživanja koja su utvrđena pravosnažnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog organa, ili poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, zastarevaju za deset (10) godina, pa i ona za koja zakon inače predviđa kraći rok zastarelosti.

[...]“

ZAKON O OBLIGACIONIM ODNOSIMA [odobren od strane Skupštine Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, na sednici Saveznog veća, 30. marta 1978. godine]

Potraživanja utvrđena pred sudom ili drugim nadležnim organima

Član 379.

„Sva potraživanja koja su utvrđena pravosnažnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog organa, ili poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, zastarevaju za deset godina, pa i ona za koja zakon inače predviđa kraći rok zastarelosti.

Međutim, sva povremena potraživanja koja proističu iz takvih odluka ili poravnanja i dospevaju ubuduće, zastarevaju u roku predviđenom za zastarelost povremenih potraživanja.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

27. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane Ustavom, definisane Zakonom i dalje specifikovane Pravilnikom o radu.
28. Sud se poziva na stavove 1. i 7., člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnijele sudu na zakonit način.

[...]“

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

29. Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane članovima 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47.

(Individualni zahtevi)

„Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ. „

„Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

*Član 48.
(Tačnost podneska)*

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

*Član 49.
(Rokovi)*

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku.“

30. Sud konstatuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje Apelacionog suda [Ac.br. 9394/2021], od 9. marta 2023. godine, u vezi sa rešenjem Osnovnog suda [CP.br. 388/21] od 8 oktobra 2021. godine, nakon iscrpljivanja svih zakonom utvrđenih pravnih sredstava. U ovom pogledu, zahtev podnosioca ispunjava kriterijume propisane stavovima 1. i 7., člana 113. Ustava i člana 47. Zakona. Podnosilac zahteva je takođe podneo zahtev u roku propisanim članom 49. Zakona.
31. Dalje, pri oceni da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane zakonom, Sud se mora pozvati i na član 48. Zakona, koji posebno definiše obavezu podnosioca ustavnih zahteva da u svojim zahtevima Sudu tačno razjasne koja su prava i slobode za koja tvrde da su povređena. Isti kriterijum je propisan i u tački d stava 1., pravila 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o radu, koji nalaže da se u zahtevima podnetim Ustavnom sudu precizno i na adekvatan način razjasne činjenice i navodi o povredama ustavnih prava ili odredaba. Sud će u nastavku analizirati iste kriterijume.
32. Sud prvo podseća da je podnosilac zahteva radio u DP „Čeliku“ u Gnjilanu kao radnik za održavanje (domar). Podnosilac zahteva je podneo tužbu za naknadu neisplaćenih plata pred Opštinskim sudom, za period od novembra 2004. do novembra 2005. godine, koji je 11. aprila 2006. godine presudom [C.br. 90/06 do C.br.198/06, C.br.207/06 i C.br. 22/06] usvojio tužbeni zahtev i primorao dužnika DP „Čeliku“ u Gnjilanu da otpiše dugovanje u iznosima utvrđenim ovom presudom. Zbog delimičnog izvršenja ove presude, podnosilac zahteva je 23. jula 2021. godine, u svojstvu poverioca, podneo zahtev za ispunjenje preostale obaveze dužnika, a potom je to zahtevao i 25. avgusta 2021. godine predlogom za izvršenje u Osnovnom sudu. Osnovni sud je 10. septembra 2021. godine izdao izvršni nalog radi izvršenja preostalog dela presude o kojoj je reč. Međutim, KAP je podnela prigovor na ovaj nalog, koji je Osnovni sud prihvatio odlukom [CP.br. 388/21] od 08. oktobra 2021. godine. Ovu odluku je Apelacioni sud je rešenjem [Ac.br. 9394\21] potvrdio 9. marta 2023. godine, uz obrazloženje da je podnosiocu zahteva pravo da traži izvršenje presude Opštinskog suda od 11. aprila 2006. godine, zastarelo. Podnosilac zahteva je 15. maja 2023. godine podneo predlog za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti, u vezi sa rešenjem Apelacionog suda [Ac.br. 9394\21] od 9. marta 2023. godine, čiji je predlog Kancelarija glavnog državnog tužioca obila obaveštenjem [KMLC.br. 61/2023] od 29. maja 2023. godine.
33. Sud podseća da podnosilac zahteva pred Sudom ne precizira ustavna prava niti relevantne članove Ustava, za koje smatra da su povređeni sudskim odlukama donetim u njegovom slučaju, već samo naglašava da: *Ove odluke ne utiču samo na mene, nas je 150 radnika čija su prava povređena nesprovođenjem zakona, zaobilaznjem i*

favoriziranjem pojedinaca i određene interesne grupe, priznajući prava pojedincima, a ne većini“.

34. Sud ističe da, da bi smatrao da zahtev ispunjava kriterijume prihvatljivosti, podnosilac zahteva je dužan da u svom zahtevu tačno precizira koja su mu Ustavom zagarantovana prava i slobode povređena i da na adekvatan način iznese činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi (vidi u tom kontekstu slučajeve suda, KI91/17, podnosilac zahteva Enver Islami, rešenje o neprihvatljivosti, od 22. novembra 2018. godine, stav 31; KI206/19, podnosilac zahteva Mladen Nikolić, rešenje o neprihvatljivosti, od 26. februara 2019. godine, stav 33; vidi i slučaj KI97/20, podnosilac zahteva Nehat Salihu, rešenje o neprihvatljivosti od 26. marta 2021. godine, stav 54, KI73/21, podnositeljka zahteva Minire Krasniqi Zhitia, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2019. godine., stav 39).
35. Sud primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa odlukama redovnih sudova, uzimajući u obzir činjenicu da je istom odbijeno delimično izvršenje pravosnažne sudske presude uz obrazloženje da mu je to pravo zastarelo. Međutim, podnosilac nije razjasnio koja Ustavom zagarantovana prava i slobode tvrdi da su mu povređena i iznosi uopštene tvrdnje bez preciziranja ustavnih prava za koja navodi da su mu povređena i ne razjašnjavajući činjenice koje opravdavaju konkretne navode.
36. Shodno tome, Sud konstatuje da ovo nije dovoljno za ispunjavanje uslova iz člana 48. Zakona i pravila 34. (1) (d) i (2) Pravilnika o radu. Konačno, Sud konstatuje da je zahtev neprihvatljiv po ustavnim osnovama.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20., 47. i 48. Zakona i pravilom 34.1 (d) i (2) Poslovnika o radu, dana 11. septembra 2024. godine,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI, jednoglasno, zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 4., člana 20. Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Selvete Gërzhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani